

Suomen Moottorikelkkailijat Ry:n tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma

Sisällys

Johdanto.....	2
Käytetyt termit.....	2
Ohjelman laadinta ja päivittäminen.....	3
Alueellinen yhdenvertaisuus.....	3
Kielellinen yhdenvertaisuus	4
Toimenpiteet.....	4
Koulutuksellinen yhdenvertaisuus	4
Mielipiteisiin liittyvä yhdenvertaisuus	4
Saavutettavuus ja esteettömyys.....	4
Toimenpiteet.....	4
Seksuaalinen yhdenvertaisuus.....	5
Sukupolvien välinen yhdenvertaisuus	5
Sukupuolten välinen yhdenvertaisuus.....	5
Toimenpide	5
Taloudellinen yhdenvertaisuus.....	6
Toimenpide	6
Uskontoon ja vakaumukseen liittyvä yhdenvertaisuus	6
Yhdenvertaisuus SMK Ry:n viestinnässä.....	6
Toimenpiteet.....	7
Yhdenvertaisuus työyhteisössä.....	7
Toimintamalli syrjätilanteissa	7
Suunnitelman seuranta ja päivittäminen.....	7
Lähteet	8

Suomen Moottorikelkkailijat Ry:n tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma

Johdanto

Suomen Moottorikelkkailijat Ry (SMK Ry) on perustettu 2011 ja sen tarkoituksena on edistää ja kehittää moottorikelkkaurheilua ja liikennekulttuuria sekä edistää ja organisoida moottorikelkkaurheilulajien harrastus- ja kilpailutoimintaa. Yhdistyksen perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet sekä tasa-arvon edistäminen. SMK Ry:llä ei ole palkattuja työntekijöitä, vaan toimihenkilöt toimivat vapaaehtois pohjalta.

Tässä tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelmassa käsitellään vapaaehtoistyön osuutta sekä tapahtumien yhdenvertaisuusjärjestelyjä. SMK Ry sitoutuu työntekijöitten, luottamushenkilöitten ja vapaaehtoisten yhdenvertaiseen kohteluun sekä yhdenvertaisuuden periaatteiden noudattamiseen niin sanallisessa kuin kuvallisessakin viestinnässä. SMK Ry vie yhdenvertaisuussuunnitelman jäsenkerhojentietoon ja toivoo jäsenkerhojen sitoutuvan siihen.

Käytetyt termit

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan ihmisten samanarvoisesti kohtelua riippumatta henkilökohtaisista ominaisuuksista, kuten sukupuoli, ikä, äidinkieli, seksuaalinen suuntautuminen, uskonto tai etninen tausta. Terminä yhdenvertaisuus sisältää myös tasa-arvon jolla viitataan sukupuolten väliseen yhtäläiseen kohteluun.

Syrjintää on toiminta, jolla ihmisiä asetetaan eriarvoiseen asemaan em. ominaisuuksien perusteella. Esimerkiksi nöyryyttävät käskyt, seksuaalissävyytteinen puhe tai käytös, loukkaava nimittely, yhteisön ulkopuolelle sulkeminen, tai sanallinen tai fyysinen uhkailu ovat syrjintää.

Yhdenvertaisuuslain 6§ mukaan syrjinnällä tarkoitetaan:

- 1) sitä, että jotakuta kohdellaan epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa (välitön syrjintä)
- 2) sitä, että näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa jonkun erityisen epäedulliseen asemaan muihin vertailun kohteena oleviin nähden, paitsi jos säännöksellä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia (välillinen syrjintä)

3) henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista tai tosiasiallista loukkaamista siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen halventava nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri (häirintä)

4) ohjetta tai käskyä syrjiä.

Syrjintää ja epäasiallista kohtelua ei ole työtä tai järjestötoimintaa ja työnjakoa koskevat asialliset päätökset ja ohjeet sekä työn, järjestön tai yhteisön ongelmien asiallinen käsittely; perustellun huomautuksen tai rangaistuksen antaminen tai henkilön ohjaaminen työkyvyn arviointiin sen jälkeen, kun hänen kanssaan on keskusteltu asiasta.

Positiivinen erityiskohtelu tarkoittaa tietyn syrjinnälle alttiin ryhmän asemaa ja olosuhteita parantavia erityistoimenpiteitä, jotka tähtäävät tosiasiallisen yhdenvertaisuuden turvaamiseen eivätkä asteeltaan muodostu toisia syrjiviksi. Positiivisen erityiskohtelun on oltava pyrityn tavoitteen kannalta suhteellista. Positiivisella erityiskohtelulla voidaan esimerkiksi lisätä aliedustettujen ryhmien osuutta työpaikalla ja luottamustehtävissä. Yhdenvertaisuuslain mukaan menettely, jonka tarkoituksena on tosiasiallinen yhdenvertaisuuden edistäminen tai syrjinnästä johtuvan haitan poistaminen, ei ole syrjintää.

Oikeus mielipiteeseen ja vakaumukseen tarkoittaa että kullakin liiton toiminnassa on vapaus omaan mielipiteeseen ja vakaumukseen. Poikkeuksen tästä muodostavat rasistiset, seksistiset ja muuten syrjivät tai loukkaavat mielipiteet ja asenteet, joita ei saa tuoda julki liiton toiminnassa sanoin tai teoin.

Ohjelman laadinta ja päivittäminen

Ohjelman rungon on laatinut ja lopullisen hyväksynnän on tehnyt SMK Ry:n hallitus. Ohjelma päivitetään vuonna 2020, jolloin tehdään myös kartoitus yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Jäsenkerhot osallistetaan suunnitelman päivittämiseen.

Alueellinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toimialue on koko Suomi ja jäsenkerhoja on ympäri maata. SMK Ry:n kotipaikka on Jyväskylä, hallituksen jäsenet asuvat eri puolilla Suomea. Verkostomainen työskentelytapa ja etätyökäytännöt mahdollistavat hallituksen jäsenten sijaitsemisen eri puolilla maata.

Hallituksen normaalit kokoukset järjestetään tapahtumien tai kilpailujen yhteydessä, sekä vuosi kokous kevät Gaalan yhteydessä, mikä tarjoaa kaikille tasapuoliset mahdollisuudet osallistua kotipaikasta riippumatta.

Kielellinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toiminnan kielenä on suomi. Osa jäsenjärjestöistä on kaksikielisiä suomi-ruotsi, lisäksi toiminnassa on mukana äidinkieleltään muunkielisiä ihmisiä. Ruotsinkielistä sisältöä ja materiaaleja tarjotaan mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena on, että tärkeimmät sisällöt ja materiaalit ovat saatavilla molemmilla kotimaisilla kielillä.

Toimenpiteet

SMK Ry:n verkkosivuille tuodaan keskeisimmät sisällöt myös ruotsiksi.

Koulutuksellinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toimintaan voi osallistua koulutustaustasta riippumatta.

Mielipiteisiin liittyvä yhdenvertaisuus

Jokaisella SMK Ry:n toimintaan osallistuvalla henkilöllä on oikeus mielipiteisiinsä. Poikkeuksen muodostavat rasistiset, seksistiset tai muuten syrjivät mielipiteet, joita ei liiton toiminnan yhteydessä saa tuoda julki sanoin tai teoin.

Saavutettavuus ja esteettömyys

SMK Ry:llä ei ole toimitiloja. SMK Ry:n kokousten ja koulutusten järjestämispaikkojen valinnassa huomioidaan esteettömyys.

Toimenpiteet

Tapahtumatilojen valinnassa esteettömyys otetaan yhdeksi valintaperusteeksi.

Huomioidaan erityisryhmien, kuten liikuntavammaisten ja liikuntarajoitteisten sekä heidän avustajiensa tarpeet kilpailupaikoilla.

Seksuaalinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toiminnassa, tapahtumissa ja viestinnässä ei hyväksytä minkäänlaista seksuaaliseen suuntaukseen liittyvää syrjintää. Toimintaan osallistuvia henkilöitä ei saa lähtökohtaisesti olettaa minkään tietyn suuntauksen edustajiksi, tai asettaa eriarvoiseen asemaan suuntautumisen vuoksi. Seksuaalinen suuntaus on jokaisen yksityisasia, eikä keneenkään saa kohdistaa painetta kumpaankaan suuntaan: peittelemään tai avoimesti julistamaan omaa suuntautumistaan.

Sukupolvien välinen yhdenvertaisuus

Jokaisella on iästä riippumatta mahdollisuus osallistua SMK Ry:n toimintaan. Toimintaa ei suunnitella eikä markkinoida iän mukaan ulossulkeväksi, poikkeuksena mahdollinen juniori- tai senioritoiminta. Lapset ovat tervetulleita mukaan SMK Ry:n kokouksiin ja tapahtumiin vanhempiensa tai muun aikuisen seurassa.

Sukupuolten välinen yhdenvertaisuus

Jokainen jäsen on yhtä arvokas ja hänen taitojaan, tietojaan ja aikaansa arvotetaan samalla mittaristolla. Tehtäviä ei jaeta sukupuoliroolien mukaisesti, vaan tasapuolisesti toimijoitten intressien, osaamisen ja aikaresurssien mukaan.

SMK Ry:n toiminnassa, tapahtumissa ja viestinnässä ei hyväksytä sukupuoleen perustuvaa syrjintää. Positiivinen erityiskohtelu on mahdollista tilanteissa, joissa sukupuolijakauma on ilmeisen vinoutunut rakenteellisista tai historiallisista syistä.

Toimenpide

Työryhmien ja muiden toimielinten henkilövalinnoissa huomioidaan sukupuolten mahdollisimman tasainen edustavuus.

Taloudellinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toimintaan kannustetaan mukaan ihmisiä riippumatta heidän taloudellisesta tilanteestaan. Jäsenmaksu pyritään pitämään maltillisena, jotta jäsenkerhoille ei muodostuisi kohtuuttomia kuluja.

Toimenpide

SMK Ry voi tukea vähävaraisten jäsenjärjestöjen toimintaa avustuksilla.

Uskontoon ja vakaumukseen liittyvä yhdenvertaisuus

SMK Ry on uskonnollisesti sitoutumaton, sekulaari järjestö. SMK Ry ei pidä tapahtumisissaan esillä selkeästi mihinkään uskontokuntaan kytkeytyviä symboleja. Jokaisella SMK Ry:n tapahtumiin osallistuvalla henkilöllä on oikeus kantaa tällaisia merkkejä ja tuoda uskonnollinen kantansa näin esille. Jokaisella on myös oikeus pitää uskonnollinen vakaumuksensa omana tietonaan. Oikeus omaan uskontoon tai vakaumukseen ei kuitenkaan oikeuta ketään syrjimään muita, esimerkiksi kieltäytymällä yhteistyöstä tietynlaisten ihmisten kanssa tai puhumalla halventavasti tietynlaisista ihmisistä.

Yhdenvertaisuus SMK Ry:n viestinnässä

SMK Ry:n viestinnässä huomioidaan ihmisten monimuotoisuus, eikä mitään ihmisryhmiä esitetä kielteisessä valossa henkilökohtaisten ominaisuuksien, kuten sukupuoli, terveydentila tai äidinkieli, vuoksi. Ihmisiä ei aseteta ihmisiä eriarvoiseen asemaan henkilökohtaisten ominaisuuksien vuoksi, eikä vahvisteta stereotyyppisiä käsityksiä eri ihmisryhmistä.

Alueellinen tasa-arvo huomioidaan niin, että jäsenkerhoilla on tasapuolinen mahdollisuus saada näkyvyyttä SMK Ry:n viestinnässä. Kaikilla jäsenkerhoilla on yhtäläinen oikeus saada SMK Ry:ltä viestintää, esimerkiksi jäsen tai infokirjeitä.

Viestinnässä pyritään tuomaan esille monenlaisia ihmisiä eri puolelta Suomea. Tämä pätee myös SMK Ry:n kuvalliseen viestintään. Viestinnässä tuodaan esille se, että SMK Ry:n toiminta ja tapahtumat ovat avoimia ja turvallisia tiloja monenlaisille ihmisille.

Toimenpiteet

Käydään läpi SMK Ry:n tapahtumakutsut ja analysoidaan niitä yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Jos parannettavaa löytyy, luodaan rutiinit joilla jatkossa viestitään tapahtumien luonteesta paremmin.

Yhdenvertaisuus työyhteisössä

SMK Ry:llä ei ole palkattua työvoimaa vaan hallituksen jäsenet toimivat vapaaehtois pohjalta. Työtehtäviä ei jaeta sukupuolen, iän tai muun epäoleellisen ominaisuuden perusteella. Työyhteisössä ei sallita syrjintää, kiusaamista tai seksuaalista häirintää missään muodossa.

Toimintamalli syrjintätilanteissa

Syrjimättömyys on periaate, johon jokaisen työnantajan tulee sitoutua jo lain velvoittamana. Syrjimättömyyden periaate koskee myös järjestön jäseniä ja vapaaehtoisia. Näin ollen syrjintään - jo sen epäilyyn - puututaan kaikissa tilanteissa. Kaikki ilmoitukset ja epäilykset syrjinnästä otetaan aina vakavasti. Tärkeää on tilanteen ratkaiseminen välittömästi osapuolten kesken jokaista osapuolta kuunnellen.

SMK Ry:n toiminnassa ei hyväksytä syrjivää puhetta tai toimintaa. Älä itse puhu halventavasti toisista ihmisryhmistä tai kerro karkeita juttuja. Älä kannusta muitakaan puhumaan näin tai lähde mukaan loukkaavaan toimintaan tai puheeseen.

Jos epäilet jonkun tulevan epäasiallisesti kohdelluksi, kysy häneltä onko kaikki hyvin. Älä tee tilanteesta isoa numeroa. Jos tilanne on syrjivä, voit puuttua siihen tilanteeseen sopivalla tavalla: esim. saattamalla häirityn henkilön turvallisesti pois tilanteesta, pyytämällä syrjivää henkilöä lopettamaan tai pyytämällä muita avuksi. Älä jätä epäasiallisesti kohdeltua henkilöä yksin.

Kerro tapahtuneesta tapahtuman vastuuhenkilölle. Heidän vastuullaan on puuttua tilanteeseen ja toimia ennaltaehkäisevästi niin, ettei vastaavia tilanteita pääse syntymään.

Suunnitelman seuranta ja päivittäminen

Suunnitelman toteutumista seurataan jatkuvasti ja mahdollisiin epäkohtiin puututaan välittömästi. Laajempi ohjelman arviointi ja päivitys tehdään vuonna 2020.

Lähteet

Yhdenvertaisuussuunnittelun opas, Sisäasiainministeriö 2010

Kop kop -pääseekö sisään?: Yhdenvertaisen järjestötoiminnan opas urheilu- ja nuorisjärjestöille, Sisäasiainministeriön julkaisut

Yhdenvertaisuuslaki, Oikeusministeriö, 2014

Pyöräliiton tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma